

AZ ARCFELISMERŐ RENDSZEREK FELETTI HATÉKONY KONTROLL A NEMZETBIZTONSÁGI SZABÁLYOZÁSBAN

Az arcfelismerő rendszerek nemzetbiztonsági célú alkalmazásának garanciális kérdései és az információs önrendelkezéshez való jog érvényre juttatása a hazai nemzetbiztonsági szabályozás tükrében

KÖZÖS ALAPJOGI METSZET: MAGÁNSZFÉRA-KORLÁTOZÁS

Arcfelismerő rendszerek képességei

- Azonosítás és követés
- Érintett közreműködése és tudta nélkül
- Automatizált döntéshoztal alapja lehet

Titkos megfigyelés céljai

- Azonosítás és követés
- Érintett közreműködése és tudta nélkül
- Tevékenység, kapcsolatok feltérképezése

MAGÁNSZFÉRAVÉDELEM EURÓPÁBAN

Európai Unió Alapjogi Chartája

- 7. cikk: **A magán- és a családi élet tiszteletben tartása**
- 8. cikk: **A személyes adatok védelme**

Emberi Jogok Európai Egyezménye

8. cikk: **Magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog**

**Közös: szükségességi-arányossági
teszt**

- Arányosság: konkrét megvalósítástól is függ
 - Milyen alapon működik? Egy ez egyhez verifikáció / egy a sokhoz identifikáció
 - Felhasznált adatbázisok pontossága, forrása
 - Milyen célra használják?
 - Tömeges megfigyelés, követés vs. egyszeri verifikáció
- Az alapjogkorlátozást hatékony védelemnek kell ellensúlyoznia

- S. and Marper v. UK: alapvető jogok védelme és **új technológiák** használata közötti egyensúly
- **Arckép**: a személyiség egyik alapvető vonása (egyedi karakterjegyek + különbségtétel alapja)
- López Ribalda és mások v. Spanyolország: magánszféra tág fogalma: **közterületen** is értelmezhető
- „Ésszerűen elvárható magánszféra”: közterületen se lehet indokolatlan megfigyelést végezni

MAGYAR HELYZET I.: HOL ALKALMAZNAK ARCFELISMERŐ TECHNOLOGIÁT?

- **TASZ:** NAIH-vizsgálat kezdeményezése, köz.adat-igénylés
- **NBSZ:** mozgóképen is
 - Titkos információgyűjtés keretében
 - Körözéshez (önálló eszközalkalmazás nincs, „figyelési feladatok végrehajtásának elősegítésére kiépített rendszert” lehet körözésre alkalmazni.
- **OIF:** személyazonosítás céljából, állóképen
- **Rendőrség:** személyazonosítás céljából, állóképen, egy az egyhez
 - Repülőtereken (Budapest, Debrecen)
 - Igazoltatáshoz 05. 01-jétől

MAGYAR HELYZET II.: AZ NBSZ ÁLTAL MŰKÖDTETETT RENDSZER

- Az NBSZ szolgáltatói feladata során, **titkos információgyűjtésre feljogosított szervezeteknek**, megkeresések alapján
- Jogalap: Nbtv. szerinti **figyelési feladatok** – külső engedélyhez nem kötött
- Referencia-adatbázisok forrása:
 - **Igénybevételre jogosult szervtől**
 - Körözés: rendőrség / NBSZ közvetlen átvétele
- Csak arcképfelismerés, azonosítás nincs
- Adatgyűjtés helye, időtartama: megrendelésben foglaltak szerint
 - Állandó kiépítés / mobil pontok
- Adatgyűjtési pontok száma: megközelítési útvonalak teljes lefedése
- 2018: 6000 találat, 209 igazoltatás, 4 előállítás

MAGYAR HELYZET III.: PROBLÉMAFELVETÉSEK

- Nincs határidőhöz kötve
- Alkalmazás jogilag szabályozatlan
- Csak a titkosszolgálatokon múlik, hogy nem használják a kelleténél invazívabban
- Invazivitás szerint szükséges lehet: külső engedély
- Társadalmi vita, nyilvánosság szüksége

MAGYAR HELYZET IV.: SZABÓ & VISSY V. MAGYARORSZÁG

- Előzetes bírói engedélyezés hiánya
- Nincs hatékony utólagos külső kontroll
- Titkos megfigyelésekkel szemben nincsen hatékony jogorvoslat
 - Miniszter: végrehajtó hatalom politikai felelősségezt viselő tagja, nem hatékony
- Utólagos értesítés hiányzik

EFF: Face Off: Law Enforcement Use of Face Recognition Technology; Jennifer Lynch

FRA: Facial recognition technology: fundamental rights considerations in the context of law enforcement

Pásztor Emese: „Magánélet és bizonytalanság” – A jogi kontrollmechanizmusok szerepe a nemzetbiztonsági célú titkos információgyűjtés alapjogi kockázatainak mérséklésében; In.: Információs Társadalom 2017/1.